

Nulägesbild av Nacka kommuns miljöarbete

Varje exempel på miljöarbete är kopplat till ett miljömål. Några av exemplen bidrar till flera miljömål samtidigt. Detta visas då genom en miniatyrbild på det/de mål som exemplet också bidrar till. Miljömålen är:

Begränsad
klimatpåverkan

Frisk luft

Giftfri miljö

Levande sjöar,
vattendrag
och hav
i balans

God bebyggd
miljö

Ett rikt
växt- och
djurliv

Under varje miljömål finns en bedömning av läget i Nacka idag, vilket illustreras av en färgad punkt. Bedömningen kommer från miljöanalysen som togs fram våren 2015 av miljöenheten. Bedömningarna görs enligt:

 Dåligt läge

 Otillfredsställande läge

 Godtagbart läge

Miljömål	Exempel på pågående/planerat miljöarbete	Enhet/process
 Begränsad klimatpåverkan Dåligt läge. Det är angeläget att prioritera målet.	Projektet Peak pågår i några skolor och går ut på att kapa topparna i energiförbrukningen. Kostpolicy för de kommunala storköken håller på att tas fram med fokus på matsvinn och inköp av klimatsmart och ekologisk mat. Tävlingar pågår i vissa skolor kring att minska matsvinnet i matsalen.	Produktion Valfärd skola

<p>Energianvändningen, vägtrafiken och konsumtion av mat och varor är de största utsläppskällorna. Hushållens privata konsumtion inom kategorier som transport, boende och matproduktion står för den största andelen av Nackas totala klimatpåverkan. Energisektorns utsläpp tenderar att minska medan utsläppen från vägtrafiken ökar.</p> <p>Vi har ingen statistik på privatkonsumtionen på lokal nivå, men nationellt står matkonsumtion för störst andel, följt av transport, bostad och sedan övrigt. Att nå målet samtidigt som Nacka växer är en stor utmaning.</p> <p>(Källa Naturvårdsverkets siffror från 2012)</p>	<p>Projekt kring Hållbar måltidsverksamhet i de kommunala äldreomsorgsköken. Ska mynna ut i handlingsplan för varje kök med åtgärder för att minska matsvinnet och sortera avfallet bättre.</p>	Produktion Valfärd samhällsservice
	<p>Kommunen erbjuder kostnadsfri energirådgivning för privatpersoner och företag genom ett samarbetsprojekt mellan stockholm kommunerna.</p>	Miljöenheten
	<p>Miljökrav ställs i alla relevanta upphandlingar utifrån miljöstyrningsrådets avancerade nivå. År 2014 ställdes miljökrav i 21 % av alla tjänsteupphandlingar och 20 % av alla inköpta varor var miljömärkta. Uppföljning av att kraven efterlevs sker årligen på utvalda upphandlingar.</p> 	Inköpsenheten i samarbete med beställande enheter i hela kommunen.
	<p>Cykelplan finns och gångstrategi är på väg. Arbete med säkra skolvägar samt gå och cykla till skolan-tävlingar pågår.</p> 	Trafikenheten
	<p>Byte av gatubelysning blir klart 2015 (energiparåtgärd).</p>	Vägenheten
	<p>Byte av pumpar i VA-systemet pågår (energiparåtgärd).</p>	VA & avfallsenheten
	<p>Alla nybyggen ska klara Green Building (25% under BBR).</p> <p>Energieffektivisering i befintligt bestånd ska 2020 uppnå 20% minskad energianvändning jämfört med 2014.</p> <p>Kommunen köper endast in miljömärkt el.</p>	Enheten för fastighetsutveckling och lokalenheten.
<p>Samordnade varutransporter för bl.a. matleveranser.</p> 	Inköpsenheten	
<p>Vad behöver förstärkas?</p> <p>För att nå målet om en minskad klimatpåverkan med 30% till 2030 behöver vi förstärka vårt arbete med minskade utsläpp från transporter och minskade utsläpp från byggnader. Vi behöver också börja jobba med konsumtionsområdet och samverka med medborgare och företag i kommunen för att uppnå minskade utsläpp från privat och offentlig konsumtion.</p>		

 <p>Frisk luft</p> <p>Otillfredsställande läge.</p> <p>Partikelhalterna i utomhusluft minskar stadigt på grund av renare motorer och bättre förbränning. Vid hårt trafikerade platser är halterna fortsatt ett problem på grund av dubbdäcksanvändningen. Nacka bör göra beräkningar av huruvida vi uppnår miljökvalitetsmålet eller inte.</p>	<p>Vid planering av ny bebyggelse tas hänsyn till luftkvaliteten.</p> <p>Projekt där man testat att plantera träd för att minska partikelhalterna invid Björknäs förskola.</p>	<p>Planenheten</p> <p>Enheten för fastighetsutveckling</p>
<p>Vad behöver förstärkas?</p> <p>Det är trafiken som är den största källan till utsläpp av partiklar och kvävedioxider. Förutom att jobba med minskade föroreningar från trafiken behöver vi också jobba med placering och utformning av byggnader för att minska påverkan på människors hälsa.</p>		

 <p>Giftfri miljö</p> <p> Dåligt läge. Det är angeläget att prioritera målet.</p> <p>Kemikalieproduktionen i världen har ökat i snabb takt och kemikalier finns idag i de flesta varor. Nya kemikalier framställs fortare än lagstiftningen hinner fasa ut farliga ämnen. Kemikalier kan läcka från varor och påverkar människors kroppar. Barn är känsligare än vuxna eftersom de fortfarande utvecklar viktiga organsystem som hjärna, immunförsvar och hormonsystem. För att skydda barnen finns därför behov av ett ökat skydd. I kommunen finns också ett stort antal områden med förorenad mark. Många är sanerade i samband med exploatering, men de återstående är dåligt undersökta och utgör en risk för hälsa och miljö.</p>	<p>Via Qlickview kan kökspersonalen få bättre insyn i vilka ekologiska produkter som finns, och också se hur stor andel ekologiskt som köpts in. Idag ligger snittet i hela Nacka på ca 30% ekologiskt. (Bästa enhet ligger på 68%.)</p>	<p>Produktion välfärd skola</p>
	<p>Vid tillsyn av förskolor o skolor för miljöinspektörerna en dialog om hur personalen kan minska förekomsten av farliga kemikalier i leksaker och inventarier.</p>	<p>Miljöenheten tillsammans med Produktion Välfärd skola.</p>
<p>Vad behöver förstärkas?</p> <p>Vi behöver förstärka kunskaperna om kemikalier i alla våra verksamheter. Inom inköpsområdet kan vi jobba mer med att minska mängden farliga kemikalier i varor som kommunen köper in. Vi behöver också se över vad vi redan har (både inventarier och inbyggt i våra lokaler) ur ett kemikalieperspektiv. Vad gäller förorenad mark i kommunen så görs provtagning och eventuell sanering idag endast om området är aktuellt för exploatering. Där skulle vi kunna göra ett arbete med att fördjupa våra kunskaper om misstänkta föroreningar och ta fram en strategi för om, hur och när dessa ska åtgärdas. Miljöenheten har äskat medel från MSN för att 2016 kunna genomföra en inventering av markföroreningar för hela kommunen. Med bättre kunskap om föroreningarna kan kommunen arbeta mer proaktivt i utbyggnaden av Nacka.</p>		

 <p>Levande sjöar, vattendrag och hav i balans</p> <p>Otillfredsställande läge. Det är angeläget att prioritera målet.</p> <p>Ekosystemen i våra sjöar och längs kusten har varit och är kraftigt påverkade. Dåliga syreförhållanden och omfattande algbloomingar är tecken på det. Utsläppen av miljöpåverkande minskar genom lagstiftning och planering, men inte i tillräcklig omfattning. Fortsatt uppmärksamhet och arbete med bland annat vattendirektivet är nödvändigt för att vända situationen.</p>	<p>Utbyggnad av kommunalt VA pågår.</p>	<p>VA-enheten</p>
	<p>Restaurerat våtmark Rudsjön i Velamsund, och planering av iordningställande av våtmark i Mensättra för fördröjning och rening av dagvatten (ekosystemtjänster).</p> <p>Förbättrade vandringsmöjligheter för fisk har utförts i Sågsjöbäcken och Insjöbäcken.</p> 	<p>Park- och naturenheten</p>
	<p>Lokala åtgärdsprogram har tagits fram för Neglingemaren, Vårgärssjön och Ältasjön och en åtgärdsutredning för Järlasjön pågår under 2015.</p> <p>Information till båtklubbar om att inte använda giftiga båtbottnfärger. Planer finns på att ge båtklubbar utan giftiga båtbottnfärger lägre arrendeavgift.</p> 	<p>Miljöenheten</p>
<p>Vad behöver förstärkas?</p> <p>Vi behöver se till att dagvatten tas om hand i våra stadsbyggnadsprojekt och se till att det verkligen byggs som det har planerats. Det görs alltid en dagvattenutredning i nya planer men det är inte alltid det blir så i verkligheten sedan. Vi behöver också minska mängden bräddningar av avloppsvatten, minska användningen av giftiga båtbottnfärger ännu mer samt sanera förorenad mark som läcker gifter till våra vatten. Minskade utsläpp från trafiken är också viktigt för vattenkvaliteten.</p>		

 <p>God bebyggd miljö</p> <p>Otillfredsställande läge. Det är angeläget att prioritera målet.</p> <p>Bebyggelse, grönområden och andra offentliga platser samt transporter ska samverka till en ekologisk- och resurseffektiv stadsstruktur. Det finns idag brister i infrastruktur, byggnader och styrning. Vad gäller avfallsområdet har framsteg gjorts med ökad återvinning av utsorterat material men de totala avfallsmängderna i Nacka ökar. Inomhusmiljön har i stort förbättrats. Kommunen har sedan länge arbetat med att framförallt kartlägga och ge vägledning åt fastighetsägare för att åtgärda radonproblem. Många människor i kommunen är fortfarande störda av buller, framförallt från trafiken. Förtätning och större befolkning gör att problemet blir allt mer aktuellt. Målet bör vara fortsatt prioriterat i Nackas planering och i kommunens eget byggande.</p>	<p>Riktlinjer för hållbart byggande antagna och används delvis.</p>	Plan och exploatering
	<p>Bullerkartläggning håller på att tas fram för hela Nacka (blir klar 2016). Arbete pågår enligt antagen avfallsplan, t.ex. utökad matavfallsinsamling.</p> 	Miljöenheten VA- och avfall
	<p>Lokalisering av ny kretsloppscentral pågår. Lots-Galärvägens förskola projekteras för Miljöbyggnad silver.</p> <p>En checklista med miljökrav används i alla entreprenader, innehållande krav på energiförbrukning, materialval, fuktsäkerhet och avfallshantering.</p> 	Enheten för fastighetsutveckling.
<p>Vad behöver förstärkas?</p> <p>Det finns idag många antagna dokument i Nacka som beskriver hur vi ska skapa en god bebyggd miljö, t.ex. översiktsplan, riktlinjer för hållbart byggande, cykelplan, gröstrukturprogram, avfallsplan, dagvattenpolicy m.m. För att nå målet om en god bebyggd miljö måste dessa verktyg användas hela vägen, vilket inte sker fullt ut idag. Vi behöver också bryta trenden med ökande avfallsmängder och vi kommer att få en stor utmaning med att bygga en tät stad där människor inte utsätts för skadliga bullernivåer.</p>		

 <p>Ett rikt växt- och djurliv</p> <p>● Dåligt läge. Målet bör ges hög prioritet.</p> <p>Över hela världen pågår en akut förlust av biologisk mångfald, dvs artrikedom bland växter och djur. Arter som utrotas kan aldrig återskapas. Forskare vid Stockholm Resilience Center har bedömt att förlust av biologisk mångfald är ett av de största hoten mot planetens tillstånd. Även på nationell nivå bedöms målet om ett rikt växt- och djurliv befinna sig i ett dåligt läge. Nacka kommun har större andel skyddad naturmark än genomsnittskommunen och har även många ekar, som är mycket viktiga för den biologiska mångfalden. Dock har vi ont om flera andra biotoper som är särskilt gynnsamma för biologisk mångfald; t.ex. våtmarker och hävdade marker. En hög artrikedom ger fler ekosystemtjänster och också ett mervärde i upplevelsen av rekreation. Med ökad exploatering och bebyggelse följer ofta avklippa samband mellan naturområden. Detta drabbar den biologiska mångfalden negativt. Målet bör prioriteras.</p>	<p>Vilt och faunavårdsstrategi är på gång.</p> <p>Grönytefaktor och biotopkarta för Nacka stad är på gång.</p> <p>Naturresevatnen Svärdsö och Trollsjön är beslutade i kommunfullmäktige. Naturresevatet för Skuruparken är beslutat men har inte vunnit laga kraft. Reservatsbildning pågår för Skarpnäs och Baggenstaket.</p> <p>Skötselplaner för all naturmark i Nacka på gång, inkl resevatnen.</p> <p>Mellankommunalt samarbetsprojekt pågår för att stärka svaga samband och ekosystemtjänster i Tyrestakilen.</p>	<p>Park- och naturenheten</p>
<p>Vad behöver förstärkas?</p> <p>Vi behöver bevara de gröna kilarna och se till att stärka sambanden mellan olika grönområden så att vi skapar spridningsvägar för olika arter. När vi bygger och hårdgör mer mark behöver vi kompensera detta med mer grönt på andra ställen. Vi behöver förstärka inventeringar och kunskap om Nackas natur i syfte att bevara och utveckla den biologiska mångfalden samt utveckla skötsel av naturmark och parker för att nå miljömålet.</p>		